

Марина Свалова,

к. н. соц. ком.,

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
вул. Остроградського, Полтава, Україна, e-mail: svalova_m@meta.ua

УДК 37.015.31 : 82–92

ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ТЕКСТ У СИСТЕМІ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА ОСНОВІ ПУБЛІЦИСТИКИ О. БОЙЧЕНКА Й М. РЯБЧУКА)

У статті розглядаються основні ознаки глибинної та поверхневої структури публіцистичних текстів О. Бойченка й М. Рябчука (від фактологічного забезпечення, тематичного авторського аспекту до реалізації комунікативних функцій). Наводяться форми роботи з матеріалами публіцистів у контексті аналізу якісних характеристик тексту на заняттях, присвячених журналістській майстерності та редагуванню. Розкриваються навчальні можливості публіцистичного тексту як способу формування медіакомпетентності майбутніх фахівців.

Ключові слова: *медіаосвіта, медіакомпетентність, якість, публіцистика, текст.*

Вступ. Простір функціонування медійного тексту, його структура й значущість для формування громадської думки зумовлюють актуалізацію проблеми спроможності аудиторії сприйняти, критично оцінити, співвіднести із власними світоглядними категоріями інформацію, що транслюється ЗМК. Не менш важливою є проблема медіакомпетентності / медіаграмотності особистості, педагога, фахівця (зокрема – журналіста й редактора). Актуальність цієї розвідки зумовлена тим, що нині перед викладачами відповідних вишів постають завдання, пов'язані з пошуком адекватних методичних рішень, таких способів роботи з медійними текстами, які б розкривали специфіку журналістського матеріалу в єдності його жанрових, комунікативно-психологічних, лінгвістичних ознак.

Медіакомпетентність фахівця – предмет аналізу багатьох дослідників. Так, медіакомпетентність як фахову якість сучасного спеціаліста розглядає Г. Онкович [1]. Досліджуються також проблеми медіакомпетентності та медіаосвітньої ролі редактора (Ю. Горун [2], К. Нагорна [3]), медіапсихологічний складник підготовки редакторів (Н. Литвин [4]), поняття медіаторчості (О. Бутурліна [5]). Спираючись на методичні розробки в галузі редагування текстів ЗМК А. Капелюшного [6],

© Свалова М., 2015

В. Різуна [7], К. Серажим [8], маємо на меті розглянути навчальні можливості публіцистичного тексту.

Завдання розвідки полягають у тому, щоб: 1) актуалізувати основні аспекти оцінки та аналізу медійного тексту журналістом (автором) і редактором; 2) окреслити найважливіші показники якості тексту (на матеріалі публіцистики О. Бойченка й М. Рябчука); 3) визначити домінанти глибинної та поверхневої структур публіцистичних матеріалів О. Бойченка й М. Рябчука для застосування конкретних методичних прийомів на заняттях із журналістської майстерності та редагування в ЗМК.

Методи дослідження. У статті використано загальнонаукові методи теоретичного й емпіричного рівнів (аналіз, синтез, узагальнення). Порівняльно-аналітичний метод застосовано для зіставлення доробку О. Бойченка й М. Рябчука в контексті медіаосвітнього потенціалу публіцистичного тексту. За допомогою герменевтичного методу визначено змістовий компонент публіцистики зазначених авторів. Для дослідження кількарівневої структури публіцистичного тексту, його медіаосвітнього значення використано структурно-функціональний метод.

Результати й обговорення. Публіцистика має потужний арсенал засобів, що сприяють розвитку як журналістської майстерності, так і редакторських навичок, ширше – вона виробляє не просто реципієнтське критичне ставлення до дійсності, до інформації, здатність до полеміки, а вчить полемізувати фахово – з відповідними фактами, аргументами, художніми засобами, тобто розвиває медійну компетентність особистості й фахівця. На думку Г. Онкович, медіакомпетентність фахівця – це «інтегральна характеристика особистості, яка складається з окремих частинних компетенцій і є ознакою медіакультури» [1, с. 8]. О. Бутурліна зазначає, що «у межах медіаосвіти поєднуються акценти на творче сприймання медіа і розвиток здатності того, хто вчиться, створювати власну медіапродукцію» [5, с. 32]. Тому досвід роботи з публіцистичними текстами (інтерпретація, аналіз, оцінка, самостійне генерування) важливий для майбутнього журналіста й редактора. Ми пропонуємо зупинитися на публіцистичному доробку О. Бойченка («Аби книжка») й М. Рябчука («Постколоніальний синдром. Спостереження») у контексті роботи з публіцистичними текстами на заняттях, присвячених журналістській майстерності та редагуванню в ЗМК.

Сучасна наука про видавничу справу й редагування активно посприюється методологією квалітології, тобто вчення, що розглядає якість у широкому сенсі. Відповідно, якість розглядається як сукупність таких характеристик тексту, що можуть зацікавити реципієнта.

Для того аби журналістові вдалося створити якісний текст, а редакторів проконтролювати основні аспекти якості, обидва фахівці мають сприймати медійний матеріал насамперед як певну структуру (глибина структури – ідейно-тематичний зміст, поверхнева – форма втілення глибинної структури). Зосередимося на елементах, що безпосередньо стосуються якості тексту (за К. Серажим) і можуть бути проаналізовані на заняттях із журналістикознавчих та едитологічних дисциплін: фактологічне забезпечення (інформаційна точність, адекватність поданих даних); тематичний авторський аспект (тематичні зв'язки між частинами тексту, наявність асоціативних типів зв'язку за неоднорідної тематичної структури); композиційний та архітектонічний аспекти (композиційне та архітектонічне оформлення тексту мають забезпечити максимальний ефект комунікації); логіко-поняттєві аспекти творення і сприйняття (наявність логічних зв'язків між фразами, збереження цілісності й системності тексту); емоційна насиченість тексту; інформативний аспект (адекватне співвідношення вже відомого й нового); комунікативний аспект (максимальне виконання контактної та організувальної функцій) [8, с. 402–404]. Варто наголосити, що аналізувати публіцистичний текст як сукупність наведених вище аспектів необхідно з урахуванням жанрових особливостей, індивідуального авторського стилю, способів поєднання аналітичного та образного компонентів.

Актуальність журналістського матеріалу визначається передовсім фактологічним наповненням, що в публіцистиці не обмежується фактом як таким (тут простежуються місце думка, аргумент, публіцистичний образ). Доробок О. Бойченка вирізняється тонкою іронічністю, емоційністю, інтелектуальною грою із читачем. Автор створює колоритні публіцистичні образи, апелюючи до власного досвіду, застосовуючи деталізацію й типізацію: «Знічев'я пораючись коло пасіки, ми можемо собі пофантазувати про Трипілля і Київську Русь, Запорозьку Січ і УНР як прообрази нашої державності. Але в глибині душі, мабуть, кожен розуміє, що насправді нинішня Україна з усіма її гілками влади і рясно порозвішуваними на тих гілках функціонерами є прямою спадкоємицею України радянської» [9, с. 246]. Натомість М. Рябчук, удаючись до іронії, веде «інтелектуальну бесіду» з читачем, застосовує різні типи аргументів, переконує його чи провокує полеміку: «Треба визнати, що й сьогодні ставлення росіян (а почасти й інших чужинців) до України формується великою мірою на основі саме таких культурно-історичних стереотипів. З одного боку – це ідилічний гоголівський стереотип «поющей и пляшущей Малороссии» (Україна, яку всі росіяни начебто щиро «люблять»), а з іншого – демонічний бул-

гаковський стереотип України, знавіснілої від націоналізму («утілення хаосу, насильства і зла» – такий собі вірнопідданий П'ятниця, що раптово збожеволів, себто уявив себе рівним Робінзоніві – під впливом розтлінної «мазепинщини», «петлюрівщини» та «бандерівщини») [10, с. 48]. Робота з такими текстами на фактологічному рівні розвиватиме вміння відрізнити факт від його інтерпретації, визначати актуальність та якість подачі факту й думки, аналізувати функції аргументів та художніх засобів у публіцистичному тексті.

Композиційний і логіко-поняттєвий аспекти зумовлені комбінованою структурою текстів обох авторів. Наприклад, М. Рябчук, порушуючи актуальну проблему, апелює до власного досвіду, удається до аналізу, узагальнення, індуктивних і дедуктивних методів. О. Бойченко зазвичай komponує свої тексти відповідно до руху спогаду, враження, думки, яскраво виражений образ автора (і співрозмовник, і критик, і дотепник) виступає тією ланкою, що робить тексти переважно з неоднорідною тематичною структурою цілісними.

Ключовою емоційною домінантою публіцистики О. Бойченка й М. Рябчука є іронія, за допомогою якої обидва автори створюють колоритні, яскраві образи різного рівня узагальнення (іронізують політики, національних комплексів тощо). Щоб створити максимально довірливий тон «розмови» з читачем, О. Бойченко вдається до самоіронії (іноді саме так він і розпочинає текст): «Що цікаво: лікарі в Україні не такі вже й погані. Медицина загалом – погана, а лікарі – ні. Не всі, звичайно, але все-таки. Як істота, схильна до різних хвороб, я маю справу з лікарями по кілька разів на рік. Переважно трапляються хороші. Медицині від того легше не стає, але хворому іноді попускає» [9, с. 217]. Оскільки есеї М. Рябчука – значні за обсягом, наснажені науковим аналізом, вимагають від читача певного досвіду щодо питань культури, літератури, національної психології, іронія (і самоіронія) є допоміжним прийомом, що полегшує сприйняття тексту, з одного боку, з іншого – провокує, навіть епатує читача: «Я так само вважаю, що з'ясування чужої неповноцінності («азіатськості», «ординства», «варварства») є досить слабким аргументом на користь власної повноцінності («європейськості» та «цивілізованості»). Замість того щоб копирсатися в чужому історичному свинюшнику, краще розібратися у свинюшнику власному чи, бодай, замести нарешті своє суверенне подвір'я») [10, с. 192]. Аналізуючи емоційну насиченість, студенти мають дійти висновку, що емоційна «амплітуда» в обох авторів відповідає емоційності читача, публіцисти не акцентують увагу на патогенній інформації, удаючись до викривального пафосу, не порушують

норм журналістської етики, і це є показником якісного журналістського тексту.

Інформативний і комунікативний аспекти – чи не найважливіша ланка, на яку мають звертати увагу журналіст і редактор ЗМК. Саме ця площина свідчить і про глибину розкриття теми, і про ступінь її розроблення, і про майстерність формального втілення глибинної структури матеріалу. Відповідно, автор повинен дбати не лише про актуалізацію проблеми й новизну факту, а й насамперед про новизну думки. Для забезпечення каналу комунікації (привернення уваги) та утримування контакту для подальшої передачі повідомлення публіцистика володіє різноманітним арсеналом засобів: від традиційних риторичних запитань до кількарівневих метафор, іронії, інтелектуальної гри.

Найяскравішим показником креативності й комунікативної грамотності публіциста є заголовок. Звернувшись до текстів О. Бойченка, можна зробити висновок, що заголовки вдало виконують контактну функцію, але не дають повної інформації про тематику й проблематику, здебільшого вони – лаконічні, афористичні, оксюморонні, інтертекстуальні: «Війна отечества чужого», «Поправна втрата», «Розкоші і злидні куртизанок», «Гай Федорович Калігула», «Історичні шкарпетки», «Абсолютна відносність українського буття» тощо. Заголовки в М. Рябчука – складніші за структурою, інформативніші, часто містять антитезу: «Імперія як дискурс», «Петлюра і «петлюрівщина»: між героїзацією та демонізацією», «У пошуках “українського Маркса”», «Про грішне й праведне», «На захист “ясиру”: денаціоналізація як психологічна проблема», «Від спільноти підданих до суспільства громадян» та ін.

Робота над заголовками має бути спрямована насамперед на розвиток практичних навичок майбутніх журналістів, а також навичок редакторського аналізу і правки як складників медіакомпетентності. Звернувши увагу на заголовки до текстів О. Бойченка й М. Рябчука, викладач повинен підготувати комплекс практичних завдань, які допоможуть студентам навчитися генерувати саме «якісні» публіцистичні заголовки. У цьому контексті необхідно звертати увагу на ефект ілюзорного очікування (іноді він може створюватися навмисно) та ефект посиленого очікування. Способи створення ефекту обдуреного та посиленого очікування детально описані К. Серажим. Перший ефект виникає, коли: у заголовку моделюється певна ситуація; спеціально обігруються слова, що становлять заголовок; слово в заголовку набуває іншого змісту після прочитання тексту; заголовок – багатозначний [8, с. 454]. Другий ефект можуть спричинити: 1) психолінгвістичні засоби, коли експресивність заголовка створюється шляхом моделювання

аномальних ситуацій (аномальність в аспекті «людина – час», «людина – простір»; аномальність відношення «людина – надприродне»; аномальність відношення «об'єкт – час»; порушення зв'язку між предметами об'єктивного світу; аномальність відношення «суб'єкт – діяльність»; аномальність відношення «мотив – діяльність»); 2) соціолінгвістичні засоби, коли моделюються аномальні ситуації у соціальному плані (порушення відношення між класовою, рольовою, віковою приналежністю індивіда та його поведінкою; аномальні відношення між соціальними закладами та їх функціями); 3) мовні засоби, що інтригують читача (безглузде поєднання слів; двозначні вислови; недомовлення; використання лапок у заголовку; слово, значення якого невідоме читачеві; єдність елементів заголовкового комплексу) [8, с. 455].

Викладач може запропонувати студентам дати кілька заголовків до майбутніх матеріалів, спираючись на тексти О. Бойченка й М. Рябчука (заголовки мають викликати ефект посиленого очікування). Для цього необхідно підібрати відповідні цитати, які б містили завершену думку, демонстрували різні художні засоби та публіцистичні прийоми. Також цікавою буде вправа «робота з афоризмами»: викладач знаходить у текстах публіцистів висловлювання, що звучать афористично, максимально розкривають тематику, проблематику текстів, пропонує на їх основі укласти заголовки на продовження думки публіциста або на її спростування. Наприклад, із книжки «Постколоніальний синдром. Спостереження» можна обрати такі фрагменти: «Кожна культура (як і мова) по-своєму досконала і має щось таке, чого не має жодна інша, хоч би й “найбільша” і найпотужніша» [10, с. 21]; «Культурне поневолення починається тоді, коли певний народ усвідомлює свою “меншу” культуру як “менш вартісну”, “другосортну”, “безперспективну» [10, с. 21]; «Що ж до появи “українського Маркеса”, то тут справа дещо складніша. У принципі, “національний Маркес” може з'явитися будь-де, навіть в Україні, але це зовсім не означає, що світ його відразу побачить і, тим більше, “впізнає» [10, с. 99].

Зі збірки «Аби книжка» цікавими будуть такі фрагменти: «Баба знала: сильних світу цього мало хвилює, чи ми насправді виконуємо їхні вказівки. Набагато важливішим для них є наше вміння продемонструвати, що ми правильно розшифрували їхні чіткі сигнали» [9, с. 15]; «Схоже, цивілізації бувають двох типів: купейного і загального. Купейні засновані на недоторканності чужого місця, загальні ж – на останній сорочці і широті душевній. І все б воно нічого, якби на цивілізаційних межах не виникав ще якийсь третій – плацкартний – тип буття і свідомості» [9, с. 48]; «Одна сила хоче “українізувати” Схід, інша – “советизувати” Захід, і при цьому обидві розказують мені і моє-

му антиподові, яке це щастя, що наша соборна комуналка розкинулася від Краснодона до Ужгорода» [9, с. 164].

Студенти мають зауважити, що обидва автори дбають про реалізацію організувальної функції, ураховуючи комунікативні запити й потреби читача. Так, О. Бойченко моделює живі буденні ситуації, що починаються зі спогадів, міркувань. Іронічно-філософський тон перших речень інтригує, цей тон утримує увагу, коли автор удається до чітких, лаконічних описів, дотепних порівнянь чи колоритних діалогів. Публіцистика О. Бойченка, представлена «Аби книжкою», демонструє галерею цікавих образів – від олігарха до сільського «генделика». З однаковою художньою скрупульозністю автор описує і життя української «еліти», і будні сільських жителів: «Ви проти мільйонерів? Я ні. Є мільйони – мусять бути й ті, хто їх на купки складає: не на дорозі ж банкнотам валятися. Наскладав 804 купки – молодець, займай чотирнадцяте місце у всеукраїнському рейтингу» [9, с. 169]; «Віктор Андрійович, до речі, теж село дуже любив. Якщо хтось пам'ятає. Все коліскою нації називав і спостерігав там «великий ренесанс». Духовність, незамулені джерела – страшно він це діло акцентував. Ну, а вже як нижні прийшли до влади, сільський ренесанс перетворився з великого на повний» [9, с. 55]. Публіцист не претендує на ґрунтовну аналітику, відповідно, читач успішно задовольнить свої пізнавальні та естетичні потреби, але відчує мотивацію до критичного осмислення дійсності.

Микола Рябчук, основною метою якого є, безсумнівно, оцінка, критика і сам процес міркування, будує діалог із читачем через установлення причинно-наслідкових зв'язків між подіями та явищами, апеляцію до життєвого досвіду, моделювання ситуацій тощо. «Постколоніальний синдром. Спостереження» презентує глибину публіцистичних узагальнень, що свідчить про якісний авторський етап роботи: скрупульозне розроблення теми, відбір фактів, майстерність утілення думки в образно-публіцистичній формі. М. Рябчук намагається досягнути максимального рівня переконливості тексту, поєднуючи раціональний та емоційний аспекти, створюючи специфічну «мікромодель» дійсності, деталізуючи, конкретизуючи певну проблему, водночас зберігаючи її «глобальну» актуальність: «Для більшості українців, а відтак і чужинців, Україна залишається культурним уламком імперії, провінцією, що виробляє культурну продукцію переважно для “хатнього” вжитку, а на імперський ринок постачає лише культурну сировину (“малоросійську екзотику”, “южнорусській колорит”), споживаючи натомість готовий культурний та інформаційний продукт, вироблений у “Центрі”, і не шукаючи жодних інших, самостійних контактів із зовнішнім світом» [10, с. 101].

Загалом, аналізуючи публіцистичні матеріали О. Бойченка й М. Рябчука відповідно до специфіки сприйняття та розуміння журналістського тексту, студенти мають виявити такі показники якості, як чіткість, повнота, глибина розуміння, а також обґрунтованість, системність, цілісність.

Висновки. Отже, у контексті формування медіакомпетентності майбутнього фахівця (журналіста й редактора ЗМК) публіцистичний текст має великий навчальний потенціал і може бути використаний на практичних заняттях по-різному: від тренувальних вправ до складних творчих завдань. Аналіз якості публіцистичного тексту має бути цілісним і комплексним, тобто враховувати особливості фактологічної системи, тематичної організації, композиційної, архітектонічної та логіко-поняттєвої структур, емоційної, інформативної та комунікативної спроможності. Публіцистичний доробок О. Бойченка й М. Рябчука – переважно неоднорідний за тематикою, автори дбають про зв'язки між мікротемами, а також про композиційну й архітектонічну відповідність матеріалу динаміці руху думки або враження від факту, події чи явища. Для стилю обох авторів характерні такі риси: заголовок, що викликає ефект посиленого очікування, яскрава художність мовлення, іронія, довірливий тон спілкування із читачем. Якщо О. Бойченко апелює переважно до емоцій через створення несподіваного комічного ефекту, майстерну деталізацію, порівняння, колоритний діалог, то М. Рябчук демонструє причинно-наслідкову залежність у розвитку подій чи явищ, вичерпно аргументує свою думку, висловлює оцінні судження. Різні за комунікативною метою і стилістикою матеріали обох публіцистів задовольняють пізнавальні та естетичні потреби реципієнта, спонукають його до внутрішнього діалогу, відповідно, є зразками якісної публіцистики й потребують подальшого ґрунтового аналізу з точки зору медіаосвітніх технологій.

1. Онкович Г. В. Медіакомпетентність – фахова якість сучасного спеціаліста / Онкович Г. В. // Медіакомпетентність фахівця : колект. моногр. / Онкович Г. В., Горун Ю. М., Кравчук В. О., Литвин Н. О., Костюхіна І. В., Нагорна К. А., за наук. ред. д. пед. наук., проф. Онкович Г. В. – К. : Логос, 2013. – С. 6–14.

2. Горун Ю. М. Медіакомпетентність редактора (з опертям на сайти з медіаграмотності) / Горун Ю. М. // Там само. – С. 15–83.

3. Нагорна К. А. Медіаосвітня роль редактора у створенні коміксів / Нагорна К. А. // Там само. – С. 222–284.

4. Литвин Н. О. Медіапсихологія у формуванні професійних якостей редактора / Литвин Н. О. // Там само. – С. 133–179.

5. Бутурліна О. В. Медіаторчість в сучасних концепціях медіаосвіти: від медіаграмотності до медіакультури / Оксана Бутурліна // Медіаосвіта: європейський досвід та українські перспективи в контексті шкільної та післядипломної педагогічної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 18–19 квіт. 2013 р., м. Чернігів. – Чернігів : Єрогліф, 2013. – С. 30–34.

6. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2009. – 432 с.

7. Різун В. В. Літературне редагування : підруч. / В. В. Різун ; Міжнародний фонд «Відродження». – К. : Либідь, 1996. – 240 с.

8. Серажим К. С. Текстознавство : підруч. / К. С. Серажим. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2008. – 527 с.

9. Бойченко О. Аби книжка / Олександр Бойченко. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2001. – 276 с.

10. Рябчук М. Постколоніальний синдром. Спостереження / Микола Рябчук. – К. : К.І.С., 2011. – 240 с.

1. Onkovych H. V. Media competence – professional quality of modern specialist / H. V. Onkovych // Media competence of specialist : collective monograph / H. V. Onkovych, Y. M. Horun, V. O. Kravchuk, N. O. Lytvyn, I.V. Kostyukhina, K. A. Nahorna acad. ed. by d. of ped. sciences, prof. Onkovych H. V. – K. : Logos, 2013. – P. 6–14.

2. Horun Y. M. Media competence of editor (with reliance on media literacy sites) / Y. M. Horun // Ibid. – P. 15–83.

3. Nahorna K. A. Media educational role of editor in creating of comics / K. A. Nahorna // Ibid. – P. 222–284.

4. Lytvyn N. O. Media psychology in the formation of professional qualities of editor / N. O. Lytvyn // Ibid. – P. 133–179.

5. Buturlina O. V. Media creativity in modern concepts of media education: from media literacy to media culture / Oksana Buturlina // Media education: European experience and Ukrainian prospects in the context of school and postgraduate pedagogical education : materials of all-Ukrainian academic conference. 18-19 April 2013, Chernihiv. – Chernihiv : Hieroglyph, 2013. – P. 30–34.

6. Kapeliushnyi A. O. Editing in mass media : tutorial – 2nd ed., corr. and add. / A. O Kapeliushnyi. – Lviv : PAIS, 2009. – 432 p.

7. Rizun V. V. Literary editing : textbook / V. V. Rizun ; International Renaissance Foundation. – K. : Lybid, 1996. – 240 p.

8. Serazhym K. S. Textology : textbook / K. S. Serazhym. – K. : Publishing center «Kyiv University», 2008. – 527 p.

9. Boichenko O. To have a book / Oleksandr Boichenko. – Chernivtsi : Books–XXI, 2011. – 276 p.

10. Riabchuk M. Postcolonial syndrome. Observations / Mykola Riabchuk. – К. : «К.І.С», 2011. – 240 p.

UDC 37.015.31 : 82–92

Journalistic text in the system of media educational technologies (based on the works of O. Boichenko and M. Riabchuk)

Maryna Svalova, PhD in Social Communications,

V. G. Korolenko National Pedagogical University of Poltava, 2, Ostrogradskoho St., Poltava, 36000, Ukraine, e-mail: svalova_m@meta.ua

The article reviews the main features of deep and surface structures of journalistic texts of O. Boichenko and M. Riabchuk (from the factual providing, topical authorial aspect to implementation of communication functions). Author presents ways of working with materials of journalists in context of analysis of qualitative characteristics of the text during the classes dedicated to journalistic mastery and editing. Learning opportunities of journalistic text as a method of forming media competence of future professionals are disclosed.

Researcher using comparative and analytical, hermeneutic and structural functional approaches defines media educational potential of journalistic works, outlines the content dominants of creative achievements of the mentioned authors, examines the structure of journalistic text. The following features of journalists' style – headline causing effect of increased expectation, bright artistic language, irony, confident tone of communication with the reader – analyze in the proposed article. Author notes that O. Boichenko appeals mainly to the emotions by the creation of unexpected comic effect, skilful details, comparisons, original dialogue, and M. Riabchuk demonstrates causal link in the development of events or phenomena, exhaustively argues his opinion and expresses evaluative judgments.

Key words: media education, media competence, quality, journalism, text.

Публицистический текст в системе медиаобразовательных технологий (на основе публицистики О. Бойченко и Н. Рябчука)

Марина Свалова, к. н. соц. коммуник.

В статье рассматриваются основные признаки глубинной и поверхностной структур публицистических текстов А. Бойченко и Н. Рябчука (от фактологического обеспечения, тематического авторского аспекта до реализации коммуникативных функций). Приводятся формы работы с материалами публицистов в контексте анализа качественных характеристик текста на занятиях, посвященных журналистскому мастерству и редактированию. Раскрываются учебные возможности публицистического текста как способа формирования медиакомпетентности будущих специалистов.

Ключевые слова: медиаобразование, медиакомпетентность, качество, публицистика, текст.